

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yrkeshögskolan Arcada understöder Arene ry:s utlåtande. Därutöver önskar Yrkeshögskolan Arcada i detta utlåtande föra fram de punkter som högskolan önskar att särskild uppmärksamhet fästs vid.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Yrkeshögskolan Arcada stöder förslaget att sammanföra bestämmelser avseende informationshantering inom den offentliga förvaltningen från flera lagar till en lag som gäller informationens hela livscykel. Målsättningen att systematisera och förenhetliga myndigheternas informationshantering liksom att i så hög grad som möjligt undvika att i tjänsteprocessen be kunden om information som kan tillhandahållas av en annan myndighet är god.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

7 §: Med tanke på att informationshanteringsnämnden planeras ha en viktig roll i tolkningen och verkställigheten av den nya informationshanteringslagen är det högst sannolikt att den kommer att motta och behandla ett stort antal ärenden (jfr Dataombudsmannens byrå och EU:s allmänna dataskyddsförordning). Det bör därför läggas särskild vikt vid en tillräcklig resursering, så att behandlingstiderna hålls skäligen och en flaskhalseffekt undviks.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

15 §: Enligt lagförslaget ska myndigheterna överföra information elektroniskt i ett krypterat eller annat skyddat format, om informationen är sekretessbelagd eller innehåller personuppgifter. En mycket stor del av informationen som högskolorna hanterar och överför är personuppgifter, men med tanke på att endast en liten del av uppgifterna hör till de särskilda kategorierna av personuppgifter som anges i artikel 9 i EU:s allmänna dataskyddsförordning, är kravet på att s.k. vanliga personuppgifter, såsom enskilda personers namn och deltagarlistor, alltid ska överföras i krypterat eller annat skyddat format ett krav som kan anses vara överdimensionerat och ha avsevärda resurs- och kostnadskonsekvenser. En formulering enligt vilket kravet på kryptering eller annat skyddat format gäller särskilda kategorier av personuppgifter, samt överföring av större mängder av s.k. vanliga personuppgifter skulle vara att föredra.

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

32 §: Förslaget att kriterierna för fastställande av lagringstiden för informationsmaterial ska anges i informationshanteringslagen och det faktum att kriterierna är angivna på relativt generell nivå ger utrymme för tolkningar och kan leda till varierande praxis och därmed minska enhetligheten myndigheterna emellan jämfört med nuläget. Det är därmed viktigt att anvisningar och rekommendationer gällande lagringstider också i fortsättningen ges och att i dessa beaktas de olika myndigheternas substansspecifika krav.

37 §: Endast de etiska kommittéer som behandlar etiska frågeställningar inom medicinsk forskning är lagstadgade. De etiska kommittéerna som behandlar etiska frågeställningar inom humanistisk, samhällsvetenskaplig och beteendevetenskaplig forskning är inte lagstadgade, utan deras verksamhet baserar sig på högskolornas förbindelse att följa Forskningsetiska delegationens anvisningar. Förslaget att ge dessa icke-lagstadgade kommittéer uppgifter som baserar sig på lag är därmed överraskande.

Många yrkeshögskolor har inte egna etiska kommittéer utan har organiserat arbetet tillsammans, som exempel kan anges Etiska kommittén för humanvetenskaper vid huvudstadsregionens yrkeshögskolor, som i nuläget är en gemensam kommitté för fyra yrkeshögskolor. Eftersom detta har visat sig vara en fungerande lösning vore det oskäligt att endast för bedömning av behov av att arkivera forskningsmaterial grunda egna kommittéer för varje yrkeshögskola. För dessa gemensamma etiska kommittéer leder förslaget dock till oklarheter gällande ansvarsfördelningen. Enligt förslaget är det den personuppgiftsansvariga högskolans etiska kommitté som bedömer arkiveringsbehovet, men för de högskolor som har en gemensam kommitté innebär det att också andra organisationer, inte endast den personuppgiftsansvariga organisationen, deltar i bedömningen.

I motiveringen till 37 § anges att forskaren eller forskningsgruppen definierar forskningsfrågorna och –metoderna och svarar därmed för hanteringen av forskningsdata under den tid forskningen pågår och bedömningen av arkiveringsbehov görs, vilket innebär att forskaren eller forskningsgruppen därmed är personuppgiftsansvarig. Med beaktande av att yrkeshögskolornas forsknings- och utvecklingsverksamhet är projektbaserad, finansieringen beviljas till högskolan och forskarna forskar för högskolans räkning samt att högskolan vanligen också anger de generella ramarna för behandlingen av personuppgifter, kan det inte entydigt anses att forskaren eller forskargruppen alltid skulle vara personuppgiftsansvarig, utan också högskolan eller högskolan tillsammans med forskaren eller forskargruppen kan vara personuppgiftsansvarig. Högskolorna har också ansett det i det flesta fall vara oskäligt att en enskild forskare ensam skulle bära allt det ansvar som EU:s allmänna dataskyddsförordnings bestämmelser medför.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Härmä Anna
Yrkeshögskolan Arcada